

“Tasdiqlandi”

“O‘zbekiston Respublikasi Tashqi
iqtisodiy milliy banki” aksiyadorlik
jamiyati Kuzatuv kengashining
Bayonnomasi

2023 yil “01” mart 8 - sonli
2023 yil “ 01” mart 645 - sonli
tartib raqami bilan ro‘yxatga olingan

“O‘zbekiston Respublikasi Tashqi
iqtisodiy aloqalar milliy banki”
aksiyadorlik jamiyati Boshqaruvi yig‘ilishi
bayonnomasiga

2023 yil “13” yanvar 5- sonli
2023yil “01” mart 645 - sonli
tartib raqami bilan ro‘yxatga olingan

“O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT MILLIY BANKI” AKSIYADORLIK JAMIYATINING KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH SIYOSATI

I. Umumiy qoidalar

1.1. “O‘zbekiston Respublikasi Tashqi iqtisodiy faoliyat milliy banki” AJning (keyingi o‘rinlarda “Bank” deb yuritiladi) Korruptsiyaga qarshi kurashish Siyosati (keyingi o‘rinlarda “Siyosat” deb yuritiladi) O‘zbekiston Respublikasining “Korruptsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida”gi, “Aksiyadorlik jamiyatlari va aksiyadorlarning huquqlarini himoya qilish to‘g‘risida”gi, “Banklar va bank faoliyati to‘g‘risida”gi, “Bank siri to‘g‘risida”gi Qonunlari, “Tashkilotlarda korruptsiyaga qarshi boshqaruv tizimini joriy etish” nomli Xalqaro standartlashtirish tashkiloti tavsiyalari (ISO 37001: 2016), shuningdek O‘zbekiston Respublikasining boshqa normativ-huquqiy hujjatlari, Bank Ustavi va ichki me‘yoriy hujjatlariga muvofiq ishlab chiqilgan.

1.2. Ushbu Siyosat Bankda korruptsiyaga qarshi kurashish va korruptsiya xavfini minimallashtirish bo‘yicha umumiy tamoyillar, talablar va chora-tadbirlarni belgilaydi hamda Bankning ichki faoliyatida, mijozlar, kontragentlar, shu jumladan davlat idoralari va uchinchi shaxslar bilan munosabatlarida korruptsiyaga qarshi kurashishga qaratilgan.

1.3. Ushbu Siyosat Bankning barcha jarayonlari va bo‘linmalarida qo‘llaniladi hamda egallab turgan lavozimi va Bankda ishlagan davridan qat‘iy nazar, Bankning barcha xodimlariga nisbatan qo‘llaniladi.

Ushbu Siyosatda quyidagi atamalar va ta‘riflar qo‘llaniladi:

Bank – “O‘zbekiston Respublikasi Tashqi iqtisodiy faoliyat milliy banki” aksiyadorlik jamiyati;

Bank bo‘linmasi – Bank Bosh ofisining tarkibiy bo‘linmalari (departament, boshqarma, xizmatlar), hududiy filiallar/filiallar;

Vakolatli organ – faoliyati Bankdagi korruptsiyani erta aniqlash va oldini olishga, korruptsiyaga oid huquqbuzarliklarning tizimli sabablari va shartlarini bartaraf etishga, manfaatlar to‘qnashuviga yo‘l qo‘ymaslikka, korruptsiyaga qarshi kurashish choralari samaradorligini oshirishga, korruptsiyaga oid huquqbuzarliklarning oldini olishga, bankning barcha bo‘linmalarida korruptsiyaga

qarshi kurashish standartlari va mexanizmlarini, shuningdek, xodimlar o'rtasida korrupsiyaning barcha ko'rinishlariga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirishga qaratilgan Bank bo'linmasi;

Mijoz - Bank xizmatidan foydalanuvchi jismoniy va yuridik shaxs;

Kontragent - Bank bilan tuzilgan shartnoma tarafi bo'lgan va uning mijozi bo'lmagan jismoniy yoki yuridik shaxs;

Bank xodimi — u bilan tuzilgan mehnat shartnomasi asosida Bank shtatlarida bo'lgan xodim, shuningdek fuqarolik-huquqiy shartnomalar asosida Bankka tegishli xizmatlar ko'rsatuvchi xodimlar;

Korrupsiya - shaxs (Bank xodimi) tomonidan o'z mansab yoki mansab mavqeidan o'z shaxsiy manfaatlarini yoki boshqa shaxslar manfaatlarini ko'zlab moddiy yoki nomoddiy naf olish maqsadida qonunga xilof ravishda foydalanishi, shuningdek bunday imtiyozlarni qonunga xilof ravishda taqdim etishi;

Korrupsiyaga oid huquqbuzarlik — sodir etganligi uchun qonunda javobgarlik nazarda tutilgan korrupsiya belgilariga ega xatti-harakatlar;

Manfaatlar to'qnashuvi - shaxsiy manfaat (to'g'ridan-to'g'ri yoki bilvosita) shaxsning xizmat yoki xizmat vazifalarini lozim darajada bajarishiga ta'sir qiladigan yoki ta'sir qilishi mumkin bo'lgan va shaxsiy manfaatlar bilan fuqarolar, tashkilotlar, jamiyat yoki davlatning huquqlari va qonuniy manfaatlari o'rtasida ziddiyat yuzaga keladigan yoki yuzaga kelishi mumkin bo'lgan vaziyat;

Sovg'a - Bankdagi ish faoliyati bilan bog'liq holda olingan yoki berilgan moddiy yoki nomoddiy shakldagi har qanday qiymat, shu jumladan pul mablag'lari, qimmatli qog'ozlar va boshqa mol-mulk, mulkiy xususiyatga ega bo'lgan imtiyozlar va xizmatlar (ish, xizmatlar, o'yin-kulgi uchun to'lov, dam olish, transport xarajatlari, kreditlar, chegirmalar, foydalanish uchun mulk shu jumladan uy-joy, xayriya badallari, xayriyalar va boshqalar);

Korrupsiyaga qarshi kurashish - Bank boshqaruv organlari, Vakolatli organ, Bank bo'linmalari, mansabdor shaxslari, xodimlarining o'z vakolatlari doirasida:

- Bankda korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashish sohasidagi Davlat siyosati, hukumat va boshqa dasturlar talablarini amalga oshirish;

- Bankdagi korrupsiyani aniqlash va oldini olish, korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarning tizimli sabablari va shartlarini bartaraf etish, manfaatlar to'qnashuvining oldini olish;

- Bankning barcha filial va bo'linmalarida korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha chora-tadbirlar samaradorligini oshirish, korrupsiyaga qarshi kurash standartlari va mexanizmlarini joriy etish;

- korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etganlik uchun javobgarlikning muqarrarligi tamoyilini ta'minlagan holda, korrupsiyaning barcha ko'rinishlariga shaxsiy tarkibda murosasiz munosabatni shakllantirish;

- korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar oqibatlarini minimallashtirish va/yoki bartaraf etish.

1.4 Bank Siyosatni o'z faoliyati spetsifikatsiyasidan kelib chiqib qabul qiladi, o'ziga xos va qoldiq korrupsiyaviy xavf-xatar va mavjud resurslar asosida korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'z mexanizmlarini ishlab chiqadi va joriy etadi.

II. Korrupsiyaga qarshi siyosatni amalga oshirishning asosiy tamoyillari, maqsad va vazifalari

2.1. Bankda korrupsiyaga qarshi kurashish quyidagi **asosiy tamoyillarga asoslanadi:**

2.1.1. Bankda korrupsiyaga qarshi kurashish faoliyatining qonuniyligi prinsipi, ya'ni Bankda korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha chora-tadbirlar O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablariga muvofiq hamda ichki hujjatlariga qat'iy rioya qilgan holda amalga oshiriladi;

2.1.2. Fuqarolarning huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlarining ustuvorligi prinsipi;

2.1.3. Nol tolerantlik tamoyili - korrupsiyani har qanday shakl va ko'rinishda qabul qilmaslik (Bankda har qanday korrupsiyaviy xarakatlarni taqiqlanishi);

2.1.4. Bank faoliyatida ochiqlik va shaffoflik tamoyili (tijorat va bank siri to'g'risidagi qonun hujjatlari talablarini hisobga olgan holda);

2.1.5. Tegishli ehtiyotkorlik prinsipi: Bank xodimlariga va Bankda ishlashga nomzodlarga ularning ishonchliligi, manfaatlar to'qnashuvining yo'qligi, firibgarlik harakatlariga moyilligi va korrupsion faoliyatga aralashmasliklari uchun tegishli talablarni qo'yish;

2.1.6. Uzluksiz nazorat va muntazam monitoring tamoyili: Bank xodimlari tomonidan aniqlangan barcha korrupsiya holatlarini tekshirish uchun Bank barcha zarur choralarni ko'radi;

2.1.7. Korrupsiyaning oldini olish bo'yicha chora-tadbirlarning ustuvorligi tamoyili (Bankda korrupsiyaning oldini olish);

2.1.8. Korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etganlik uchun javobgarlikning muqarrarligi prinsipi: firibgarlik, korrupsiya faoliyatiga aloqadorlik to'g'risidagi barcha asosli xabarlarni tekshirish; tez, muqarrar ravishda ularni oldini olish; Bank xodimlari korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etgan taqdirda egallab turgan lavozimidan, ish stajidan va boshqa shartlardan qat'iy nazar, javobgarlikning muqarrarligi va jazoning muqarrarligi;

2.1.9. Bank aksiyadorlari, Kuzatuv kengashi a'zolari, Boshqaruv Raisi va Boshqaruv a'zolari va Bank tarkibiy bo'linmalari rahbarlarining shaxsiy namunasi tamoyili: korrupsiyaning har qanday shakl va ko'rinishlariga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirishda; barcha darajada amalda korrupsiyaga qarshi kurashish standartlarini namoyish etish va ularga rioya qilish;

2.1.10. Bank xodimlarini jalb qilish tamoyili (Bankning korrupsiyaga qarshi siyosati masalalarida Bank xodimlarining korrupsiyaga qarshi madaniyati va xabardorlik darajasini oshirish va bu haqida xabardor qilish).

2.1.11 Bankda korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashish tizimini monitoring va nazorat qilish hamda korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish maqsadida korrupsiyaga qarshi kurashish samaradorligini to'xtovsiz ravishda amalga oshirish choralari ko'riladi.

2.2. Ushbu Siyosatning **asosiy maqsadlari** quyidagilardan iborat:

2.2.1. Bank, uning rahbariyati va xodimlarining korrupsion faoliyatga jalb etilishi xavfini minimallashtirish;

2.2.2. Bank xodimlarida, lavozimidan qat'iy nazar, mijozlar, kontragentlar va

boshqa shaxslarda har qanday shakl va ko‘rinishdagi korrupsiyani rad etish bo‘yicha Bank Siyosati haqida yagona tushunchani shakllantirish;

2.2.3. Bank xodimlarini O‘zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi qonun hujjatlarining Bankda qo‘llaniladigan asosiy talablarini o‘rgatish.

2.2.4. Mijozlarning Bank faoliyati yuzasidan huquqiy ongi va huquqiy madaniyati darajasini oshirish, Bankda korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirish.

2.3. Belgilangan maqsadlarga erishish uchun Bankda Siyosatni amalga oshirish uchun quyidagi **vazifalar** qo‘yiladi:

2.3.1. Bank va uning xodimlarining korrupsion faoliyatga jalb etilishining oldini olish;

2.3.2. Korrupsiyaga qarshi kurashishga qaratilgan samarali mexanizmlar, tartiblar, nazorat va boshqa chora-tadbirlarni yaratish;

2.3.3. Bankda firibgarlik, suiste‘mollik va korrupsiyaga toqat qilmaslik madaniyatini shakllantirish va qo‘llab-quvvatlash;

2.3.4. Korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarning oldini olish va o‘z vaqtida bartaraf etish, yetkazilgan zararining o‘rnini qoplagan holda noqonuniy xatti-harakatlar (harakatsizlik) sodir etishga suiqasd yoki sodir etganlik uchun javobgarlikning muqarrarligini ta‘minlash;

2.3.5. Bank xodimlarining mazkur Siyosat tamoyillari va talablarini hamda korrupsiyaga qarshi qonun hujjatlarini bilishi va ularga rioya qilishi majburiyatini belgilash;

2.3.6. Korrupsiyaning har qanday shakl va ko‘rinishlariga qarshi kurashishning huquqiy mexanizmini ishlab chiqish, bunday tizim faoliyatining optimal samaradorligiga erishish.

III. Korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarning asosiy turlari

3.1. O‘zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligiga muvofiq Bankka nisbatan (uning nomidan va/yoki uning manfaatlarini ko‘zlab) amalga oshirilgan quyidagi xatti-harakatlar korrupsiya deb topiladi:

- pora berish;
- pora olish;
- poraxo‘rlikda vositachilik;
- tijorat maqsadlaridagi poraxo‘rlik;
- firibgarlik;
- lavozim soxtakorligi;
- hokimiyatni suiiste‘mol qilish;
- xodimlar va/yoki Bank rahbariyati tomonidan Bankning qonuniy manfaatlariga zid ravishda o‘zlari yoki uchinchi shaxslar manfaatlarini ko‘zlab, o‘zlarining mansabdorlik mavqei va/yoki moliyaviy yoki boshqa imtiyozlar (afzalliklar) olish imkoniyatlaridan noqonuniy ravishda foydalanishlari.).

3.2. Bank xodimlariga ushbu Siyosatning 3.1-bandida sanab o‘tilgan har qanday harakatlarni amalga oshirish, shu jumladan bevosita yoki bilvosita, shaxsan yoki uchinchi shaxslar orqali pora taklif qilish, berish, va‘da qilish, so‘rash va olish

yoki hujjatlar va ma'muriy rasmiyatchiliklarni soddalashtirish uchun har qanday shaklda, shu jumladan pul, qimmatbaho buyumlar, xizmatlar yoki boshqa manfaatlar ko'rinishidagi har qanday shaxsga va har qanday shaxs yoki tashkilotlardan, shu jumladan tijorat tashkilotlari, davlat va mahalliy hokimiyat organlari, davlat mansabdor shaxslari, xususiy kompaniyalar va ularning vakillaridan to'lovlarni amalga oshirish taqiqlanadi.

IV. Korrupsiyani oldini olish va unga qarshi kurashning asosiy choralari

4.1. Bankda Korrupsiyani oldini olish komissiyasi mavjud. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha vakolatli organ Axborot va bank xavfsizligi departamentining Komplayens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish boshqarmasi (keyingi o'rinlarda **Vakolatli organ** deb yuritiladi). Vakolatli organ korrupsiya yoki korrupsiyaga qarshi kurashish menedjment tizimiga oid masalalar bo'yicha bevosita Kuzatuv kengashiga va Bank rahbariyatiga murojat qilish huquqiga ega. Uning qolgan asosiy vazifalari, huquq va majburiyatlari Bankning alohida ichki me'yoriy hujjatlarida mustahkamlangan.

4.2. Bank tizimida korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashish maqsadida quyidagi chora-tadbirlar amalga oshiriladi va qo'llaniladi:

4.2.1. Korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar faktlari yoki Bank xodimlarini korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etishga undash maqsadida ular bilan bog'lanish holatlari to'g'risida kelib tushgan har qanday ma'lumotlarni baholash va qayta ishlash;

4.2.2. Bank xodimlarining (rahbariyat, muxim mansabdor shaxslar) bir vaqtning o'zida bankda ishlayotgan paytda boshqa yuridik shaxslarning ustav fondlari va/yoki boshqaruv organlarida ishtirok etishini cheklash;

4.2.3. Mansabdor shaxslar va boshqa xodimlarning o'z funksional vazifalarini bajarishi uchun javobgarligini kuchaytirish, Bank mansabdor shaxslari va rahbarlik lavozimlariga nomzodlarga tegishli talablarni qo'yish;

4.2.4. Xodimlar mehnatini rag'batlantirishning samarali va zamonaviy usullarini qo'llash;

4.2.5. Xodimlarni korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etishga undash holatlari yoki boshqa xodimlar, mijozlar, kontragentlar yoki boshqa shaxslar tomonidan xodimga ma'lum bo'lgan korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar to'g'risida xabardor qilish tartibini joriy etish;

4.2.6. Ortiqcha ma'muriy va burokratik to'siqlarni bartaraf etish, bank xizmatlarini ko'rsatish tartib-taomillarini soddalashtirish va samaradorligini oshirish;

4.2.7. Masofaviy bank xizmatlarini rivojlantirish, Bank mijozlari (potensial mijozlari) bilan masofaviy aloqa shakllarini (mobil ilova va boshqalar) keng joriy etish;

4.2.8. Hududiy filiallar/filiallar tomonidan ko'rsatilayotgan xizmatlar sifati ustidan doimiy monitoring olib borish, bank xizmatlari iste'molchilari huquqlarini himoya qilish sohasida huquqbuzarliklarning oldini olish choralari ko'rish;

4.2.9. Jismoniy va yuridik shaxslarning korrupsiyaga oid huquqbuzarlik holatlari yuzasidan kelib tushgan murojaatlari to'liq, xolis va o'z vaqtida ko'rib chiqilishini ta'minlash;

4.2.10. Tovarlarni (ishlarni, xizmatlarni) xarid qilishning samarali, shaffof mexanizmlari va tartiblarini joriy etish, oshkoralikni ta'minlash va real raqobatni qo'llab-quvvatlash, shuningdek, Bank ehtiyojlari uchun xaridlarni amalga oshirishda samarali ichki nazorat tizimini yaratish;

4.2.11. Bank xodimlarini ushbu Siyosat bilan tanishtirish;

4.2.12. Manfaatlar to'qnashuvini hal qilish va oldini olish tartibini o'rnatish;

4.2.13. Buxgalteriya hisobi ma'lumotlarini, birlamchi buxgalteriya hujjatlarining mavjudligi va ishonchliligini muntazam nazorat qilish;

4.2.14. Korrupsiya xavfi yuqori bo'lgan hududlarda xarajatlarning iqtisodiy maqsadga muvofiqligi ustidan muntazam monitoring o'tkazish - biznes sovg'alari, mehmondo'stlik xarajatlari, xayriya o'tkazmalari, tashqi maslahatchilarga haq to'lash;

4.2.15. Davriy ichki va tashqi auditlar o'tkazish;

4.2.16. Tushuntirish va profilaktika ishlarini olib borish, huquqiy ta'lim va tarbiyani tashkil etish, shuningdek korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha boshqa chora-tadbirlarni amalga oshirish;

4.2.17. Sovg'alarni berish / olish bo'yicha cheklovlar o'rnatish, mijozlar va boshqa kontragentlar bilan to'g'ri munosabatda bo'lishni ta'minlash.

4.2.18. "Ishonch telefoni" faoliyatini tashkil etish (2-ilova).

V. Korrupsiyani oldini olish va unga qarshi kurash sohasida Bank xodimlarining majburiyatlari

5.1. Korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashish maqsadida bank xodimlari quyidagilarga majburdirlar:

5.1.1. Amaldagi qonun hujjatlariga, shu jumladan Bankning ichki qoidalariga qat'iy rioya qilish;

5.1.2. Bankning Korporativ axloq kodeksida belgilangan axloqiy xulq-atvor qoidalariga qat'iy rioya qilgan holda o'z xizmat vazifalarini to'g'ri bajarish;

5.1.3. Bankda ishlash bilan bog'liq har qanday harakatlar (harakatsizlik) uchun uchinchi shaxslardan moddiy va nomoddiy shakldagi qiymatlarni qabul qilmaslik;

5.1.4. Vakolatli organni va/yoki Korrupsiyani oldini olish komissiyasini korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etishga undash maqsadida ular bilan bog'langan har qanday shaxslar, shuningdek, bankning boshqa xodimlari tomonidan sodir etilgan huquqbuzarliklarning o'zlariga ma'lum bo'lgan barcha holatlar to'g'risida xabardor qilish;

5.1.5. Manfaatlar to'qnashuviga olib keladigan yoki olib kelishi mumkin bo'lgan xizmat vazifalarini bajarishda shaxsiy manfaatdorlikka yo'l qo'ymaslik;

5.1.6. Bank xizmatlari iste'molchilarining huquq va qonuniy manfaatlari buzilishiga, bank xizmatlaridan foydalanish to'g'risidagi bank mijozlarining murojaatlarini ko'rib chiqishda qonun hujjatlari va Bankning ichki me'yoriy hujjatlarida nazarda tutilmagan hujjatlar talab qilinishiga, ortiqcha burokratiya va qog'ozbozliklarga yo'l qo'ymaslik;

5.1.7. Xodimga o'z mehnat majburiyatlari doirasida ma'lum bo'lgan rasmiy ma'lumotlardan, shu jumladan bank va tijorat sirlari xususiyatiga ega bo'lgan ma'lumotlardan mulkiy va nomulkiy imtiyozlar va imtiyozlar olish maqsadida

foydalanmaslik;

5.1.8. Norasmiy xarakterdagi masalalarni hal qilishda qo‘l ostidagilar faoliyatiga ta‘sir ko‘rsatish uchun xizmat mavqeidan foydalanmaslik, bo‘ysunuvchi xodimlarni va boshqa shaxslarni korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etishga majburlamaslik (og‘dirmaslik).

Bank xodimlari zimmasida korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha amaldagi qonun hujjatlarida nazarda tutilgan boshqa majburiyatlar ham bo‘lishi mumkin.

5.2. Bankning barcha xodimlari, egallab turgan lavozimidan qat‘iy nazar, ushbu Siyosat tamoyillari va Korrupsiyaga qarshi kurashish menedjment tizimining talablariga rioya etilishi uchun javobgardirlar.

Bank bilan mehnat shartnomasi tuzayotgan har qanday shaxs ushbu Siyosat bilan imzo qo‘yish orqali tanishishi va uning qoidalariga rioya qilishi shart.

5.3. Bank xodimi korrupsiyaga oid huquqbuzarlik xususiyatiga ega bo‘lgan harakatni (harakatsizlikni) sodir etgan, shu jumladan ushbu Siyosat talablarini buzgan taqdirda, u qonun hujjatlarida nazarda tutilgan, belgilangan tartibda javobgarlikka tortiladi. Bankning boshqaruv organlari, Vakolatli organi, tarkibiy bo‘linmalari va xodimlarining asosiy vazifalari mazkur Siyosatning 1-ilovasida ko‘rsatilgan.

5.4. Bank korrupsion qoidabuzarlikka oid asosli ma‘lumotni taqdim etgan xodimni O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligida hamda Bankning ichki idoraviy hujjatlarida ko‘zda tutilgan tartibda rag‘batlantiradi va unga doir ma‘lumotlar maxfiyligini ta‘minlaydi.

5.5. Bank xodimi korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar fakti to‘g‘risida ma‘lum qilgan taqdirda, tarkibiy bo‘linma rahbari Bankning Vakolatli organi bilan birgalikda zudlik bilan barcha zarur choralarni ko‘radi:

- korrupsiyaga oid huquqbuzarlik faktini bankning Korrupsiyaga qarshi kurashish komissiyasi e‘tiboriga yetkazish;
- olingan ma‘lumotlarning maxfiyligi ta‘minlash;
- korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarning oldini olish yoki tugatish, belgilangan tartibda rasmiy auditni sifatli o‘tkazish, uning natijalariga ko‘ra Bank xodimlarining harakatlariga (harakatsizligiga) tegishli huquqiy baho berish;
- huquqiy baholash natijalariga ko‘ra, xizmat tekshiruv materiallarini qonuniy choralar ko‘rish uchun o‘z vaqtida huquqni muhofaza qiluvchi organlarga yuborish.

VI. Bank xodimlari tomonidan sovg‘alar/ishbilarmonlik sovg‘alari va ishbilarmonlik mehmondo‘stligini qabul qilish qoidalari

6.1. Bank xodimlari tomonidan sovg‘alarni olish:

6.1.1. Bank xodimlariga Bankdagi ish bilan bog‘liq har qanday xatti-harakatlar (harakatsizlik) uchun uchinchi shaxslardan (boshqa xodimlardan) sovg‘alar qabul qilish **taqiqlanadi**.

6.1.2. Xodimning Bankdagi faoliyati bilan bog‘liq har qanday xatti-harakatini (harakatsizligini) amalga oshirishi munosabati bilan uning oila a‘zolariga, qarindoshlariga yoki boshqa yaqinlariga berilgan sovg‘alar ham xodimga sovg‘a hisoblanadi.

6.1.3. 6.1.1-bandda keltirilgan qoidalar Bank xodimi tomonidan qimmat bo‘lmagan e‘tibor belgilari ko‘rinishidagi ramziy sovg‘alarni, ya‘ni ruchkalar,

kundaliklar, daftarlar, kontragent tashkilotning korporativ logotiplari va boshqalarni olishga tegishli emas, chunki bu xolat ushbu Siyosatda qayd etilgan korrupsion maqsadlarni ko'zlamaydi, ammo ushbu sovg'aning umumiy qiymati bazaviy hisoblash miqdorining 3 (uch) barobaridan oshmasligi lozim.

6.6.2. Ishbilarmonlik mehmondo'stligi hisoblangan e'tibor belgilarini va Ishbilarmonlik sovg'alarini qabul qilish:

6.2.1. Bank xodimlari ishbilarmonlik sovg'alarini, ishbilarmonlik mehmondo'stligi belgilarini faqat rasmiy tadbirlarda olishlari mumkin, agar bu O'zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi qonunchiligi, ushbu Siyosat va Bankning boshqa ichki me'yoriy hujjatlari talablariga zid bo'lmasa.

6.2.2. Ishbilarmonlik sovg'asi yoki ishbilarmonlik mehmondo'stligi belgilarini olgandan so'ng, Bank xodimi manfaatlar to'qnashuvi ehtimolini oldini olish choralarini ko'rishi shart.

6.2.3. Ishbilarmonlik sovg'asi yoki ishbilarmonlik mehmondo'stligi belgilarini olish chog'ida manfaatlar to'qnashuvi yoki manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelishi mumkin bo'lgan taqdirda, Bank xodimi bu haqda Vakolatli organni yozma ravishda **xabardor qilishi shart.**

6.3. Ishbilarmonlik sovg'alari va ishbilarmonlik mehmondo'stligi belgilarini topshirish:

6.3.1. Ishbilarmonlik sovg'alari va biznes mehmondo'stligi belgilari quyidagi talablarga javob berishi kerak:

- O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi, mazkur Siyosat va Bankning ichki me'yoriy hujjatlari talablariga rioya etishi;
- faqat Bank nomidan topshirilishi va taqdim etilishi.

6.3.2. Ishbilarmonlik sovg'alari va ishbilarmonlik mehmondo'stligi belgilari quyidagilardan xoli bo'lishi kerak:

- oluvchi uchun uning xizmat lavozimi yoki xizmat (xizmat) majburiyatlarini bajarish bilan bog'liq majburiyatlar yaratish;
- xizmat, harakat yoki harakatsizlik, kelishuv yoki homiylik, huquqlar berish yoki muayyan qarorlar qabul qilish yoki boshqa noqonuniy yoki axloqsiz maqsadlarda oluvchiga ta'sir o'tkazishga urinish uchun yashirin mukofotni ifodalash;
- naqd pul, naqd bo'lmagan mablag'lar, qimmatli qog'ozlar, qimmatbaho metallar va boshqa mulk shakllarida (ko'char / ko'chmas) bo'lishi;
- sovg'aning umumiy qiymati bazaviy hisoblash miqdorining 10 (o'n) barobaridan oshmasligi;
- tashkilot yoki uning xodimlari uchun obro'ga putr yetkazish xavfini tug'dirmasligi lozim.

6.4. Bank xodimlariga quyidagilar taqiqlanadi:

6.4.1. Tashkilotlar yoki uchinchi shaxslardan sovg'alar / ishbilarmonlik sovg'alarini taqdim etish va ishbilarmonlik mehmondo'stligi belgilarini ko'rsatish bo'yicha takliflarni qabul qilish, ishbilarmonlik muzokaralari va shartnomalar tuzish paytida ishbilarmonlik sovg'alarini va ishbilarmonlik mehmondo'stligi belgilarini qabul qilish, shuningdek bunday harakatlar qaror qabul qilishga ta'sir qilishi mumkin bo'lganda yoki qaror qabul qilishga ta'sir qilishi mumkinligi to'g'risida taasurot tug'dirishi mumkin bo'lganda;

6.4.2. Tashkilotlardan yoki uchinchi shaxslardan o'zlariga yoki ularning

qarindoshlariga sovg'alar/ishbilarmonlik sovg'alari berishni va/yoki ularning foydasiga ishbilarmonlik mehmondo'stligi belgilarini so'rash, talab qilish, majburlash;

6.4.3. Naqd pul, naqd bo'lmagan mablag'lar, qimmatli qog'ozlar, qimmatbaho metallar va boshqa har qanday mulk (ko'char / ko'chmas) ko'rinishidagi sovg'alarni qabul qilish.

6.5 Sovg'a berish, uni qabul qilishning qonuniyligida shubha tug'ilgan taqdirda Bank xodimi Vakolatli organga maslahat so'rab murojaat qilishi lozim.

Covg'alar bo'yicha nizoli yoki shubhali holatlar yuzaga kelgan taqdirda, sovg'aning asl moddiy qiymatini aniqlash maqsadida Bank xaridlarini tashkillashtirish xizmatidan sovg'aning asl bahosi xaqida ma'lumot olgan holda masala Odob-ahloq komissiyasida ko'rib chiqiladi.

VII. Manfaatlarni to'qnashuvi

7.1. Manfaatlarni to'qnashuvi Bank xodimining shaxsiy manfaatlari (to'g'ridan-to'g'ri yoki bilvosita) uning xizmat vazifalarini obyektiv va xolis bajarishiga ta'sir qiladigan yoki ta'sir qilishi mumkin bo'lgan, bankning, uchinchi shaxslar yoki davlat huquqlari va qonuniy manfaatlariga zarar etkazishi mumkin bo'lgan vaziyatda yuzaga keladi.

7.2. Xodimning o'z xizmat vazifalarini to'g'ri bajarishiga ta'sir etuvchi yoki ta'sir qilishi mumkin bo'lgan shaxsiy manfaati deganda, uning o'z xizmat vazifalarini bajarish jarayonida uchinchi shaxslardan pul mablag'lari, qimmatbaho buyumlar va boshqa daromadlar, o'zi yoki uchinchi shaxslar uchun mulkiy xususiyatdagi mulk yoki xizmatlar, boshqa mulkiy huquqlar yoki manfaatlarni olish imkoniyati tushuniladi.

7.3. Manfaatlarni to'qnashuvining oldini olish, yo'l qo'ymaslik va bartaraf etish maqsadida Bank xodimlari quyidagilarga majburlanadilar:

7.3.1. Ishga yoki boshqa lavozimga tayinlanganda, yuzaga kelgan manfaatlarni to'qnashuvi to'g'risidagi ma'lumotlarni oshkor qilish yoki ular buni bilishlari bilan oq uning paydo bo'lish ehtimoli;

7.3.2. Bank xodimlari va ularning oila a'zolariga mijozlardan har qanday shakldagi noqonuniy to'lovlar, kompensatsiya to'lovlarini qabul qilishlari qat'iyan man etiladi;

7.3.3. O'z funksional majburiyatlarini bajarishda yuzaga keladigan manfaatlarni to'qnashuvi xavfini minimallashtirish;

7.4. Bank xodimining manfaatlari to'qnash kelgan taqdirda, ko'rsatilgan manfaatlarni to'qnashuvini bartaraf etishning iloji bo'lmasa, Bank manfaatlari ustuvor hisoblanadi.

7.5. "O'zmilliybank" AJning "Manfaatlarni to'qnashuvini boshqarish Siyosati"da manfaatlarni to'qnashuvining oldini olish, unga yo'l qo'ymaslik va hal qilish bo'yicha boshqaruvning asosiy tamoyillari, maqsad va vazifalari ko'zda tutilgan.

VIII. Hayriya va homiylik faoliyati.

8. Bank qonun hujjatlarida nazarda tutilgan hollarda xayriya va homiylik mablag'larini qabul qilishi yoki bunday yordam ko'rsatishi mumkin. Bunday

yordamni olish yoki taqdim etishda Bank manfaatlar to‘qnashuviga yo‘l qo‘ymaslik, mablag‘lardan qonun hujjatlarida va (yoki) shartnomada nazarda tutilgan maqsadlarda samarali foydalanishni ta‘minlashi, shuningdek, o‘zining rasmiy internet-resurslarida barcha mumkin bo‘lgan ma‘lumotlarni joylashtirishi shart.

IX. Qayta ko‘rib chiqish va qo‘shimchalar kiritish tartibi

9. Mazkur Siyosatga quyidagi hollarda o‘zgartirish va qo‘shimchalar kiritiladi:

O‘zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi qonun hujjatlariga o‘zgartirishlar kiritilganda va shu munosabat bilan amaldagi Siyosat va tartiblarni qayta ko‘rib chiqish zarurati yuzaga kelganda;

Korrupsiyaga qarshi samarasiz nazorat va tartib-qoidalar aniqlanganda hamda bankda korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashish bo‘yicha chora-tadbirlarni takomillashtirish zarurati yuzaga kelganda.

X. Yakuniy qoidalar

Ushbu Siyosat Kuzatuv kengashi tomonidan belgilangan tartibda tasdiqlangan kundan boshlab kuchga kiradi.

Korrupsiyaga qarshi kurashish jarayoni ishtirokchilari, ularning funksiyalari va vakolatlari

Aksiyadorlarning umumiy yig'ilishi:

Aksiyadorlarning umumiy yig'ilishi Bankning oliy boshqaruv organi bo'lib, uning vakolatlari O'zbekiston Respublikasining "Banklar va bank faoliyati to'g'risida"gi, "Aksiyadorlik jamiyatlari va aksiyadorlarning huquqlarini himoya qilish to'g'risida"gi qonunlarida hamda "Aksiyadorlik jamiyatlari to'g'risida"gi qonunlarida hamda Bank Ustavi bilan belgilangan.

Bank Kuzatuv kengashi:

- ushbu Siyosatni tasdiqlaydi;
- korrupsiyaga qarshi kurashish, shuningdek, ushbu sohada ko'rilayotgan chora-tadbirlar ustidan umumiy nazoratni amalga oshiradi.

Bank boshqaruvi:

- mazkur Siyosatni maqullaydi va tasdiqlash uchun Bank Kuzatuv kengashiga taqdim etadi;
- Bank faoliyatining korrupsiyaga qarshi kurashish qonunchiligi talablariga muvofiqligi uchun javobgardir;
- mazkur Siyosat talablariga rioya etilishini, shu jumladan, boshqa ijro hokimiyati organlari tomonidan korrupsiyaga qarshi kurashish tizimidagi masalalarning samarali va tezkor hal etilishini ta'minlash ustidan nazoratni amalga oshiradi.

Vakolatli organ:

"O'zmilliybank" AJning Korrupsiyani oldini olish komissiyasiga Bankda korrupsiya holatlarini barvaqt aniqlash va oldini olishga, korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarning tizimli sabablari va shartlari, manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'ymaslik, korrupsiyaga qarshi kurash choralari samaradorligini oshirish, Bankning barcha filial va bo'linmalarida korrupsiyaga qarshi kurash standartlari va mexanizmlarini joriy etish, shuningdek, xodimlar o'rtasida korrupsiyaning barcha ko'rinishlariga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirishga qaratilgan korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashish sohasidagi Davlat siyosatini, davlat va boshqa dasturlarni amalga oshirishda yordam ko'rsatadi.

Mustaqil bo'linmalar rahbarlari:

- xodimlarni ushbu Siyosat va "Korporativ axloq kodeksi" talablarini so'zsiz bajarishga yo'naltirish, vijdonli va axloqiy xulq-atvorning shaxsiy namunasini ko'rsatish;
- mustaqil tarkibiy bo'linmalarning vakolatlari va funksional imkoniyatlaridan kelib chiqib, korrupsiya xavfi yuqori bo'lgan sohalar, faoliyat va xo'jalik jarayonlarini aniqlash, tegishli bitimlar (operatsiyalar) bo'yicha korrupsiyaga qarshi

ekspertizadan o'tkazish, Bankning affillangan, o'zaro tobe va o'zaro bog'liq shaxslarning hisobini tashkil etish, korrupsiya xatarlarini minimallashtirish bo'yicha chora-tadbirlar ishlab chiqish va ko'rish;

- bevosita o'zlariga bo'ysunuvchi xodimlar tomonidan mazkur Siyosat tamoyillari va talablariga rioya etilishini ta'minlash;

- o'z bo'linmalarida xodimlarni rotatsiya qilish bo'yicha takliflar kiritish;

- xodimlarni rag'batlantirish maqsadida xodimlarning shaxsiy samaradorligini baholashda Bank xodimining korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'z vazifalarini bajarish muddati, benuqsonligi va samaradorligi natijalarini hisobga olish.

Bankning barcha xodimlari:

- korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha barcha masalalar bo'yicha Vakolatli organ bilan o'zaro hamkorlik qilish;

- O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi, ushbu Siyosat va boshqa ichki hujjatlar talablariga qat'iy rioya qilish;

- korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarga olib kelishi mumkin bo'lgan harakatlar va qarorlar qabul qilishdan tiyilish;

- agar ushbu Siyosat qoidalari bilan bog'liq harakatlar yoki boshqa masalalarni qabul qilishning maqbulligiga shubha tug'lsa, bevosita rahbardan va/yoki Vakolatli organdan tushuntirish so'rash.

“Ishonch telefoni”ni tashkil etish

1.1. Elektron pochta manzili (“Ishonch telefoni”) – xavfsiz va Bank xodimlariga va boshqa uchinchi shaxslarga, shu jumladan mijozlar va kontragentlarga Bank xodimlarining, shuningdek Bank va/yoki uning xodimlariga, mijozlariga, kontragentlariga nisbatan korrupsion niyatlar yoki faktlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni taqdim etish uchun mo‘ljallangan maxfiy axborot kanali;

1.2. Agar biron-bir xodimda boshqa xodimlar, kontragentlar yoki Bank bilan o‘zaro aloqada bo‘lgan boshqa shaxslarning mumkin bo‘lgan korrupsion harakatlari yoki harakatsizligi haqida ma’lumot yoki shubhalar bo‘lsa, bu haqda “Ishonch telefoni”ga xabar berish kerak;

1.3. Ushbu aloqa kanali faoliyatining asosiy tamoyillari quyidagilardan iborat:

- oshkor etmaslik prinsipi - ma’lumotni taqdim etgan xodimning shaxsiy ma’lumotlari maxfiylikicha qoladi;

- barcha signallarni majburiy qayta ishlash prinsipi - barcha qabul qilingan signallar belgilangan tartibda majburiy o‘rganiladi, qayd etiladi, hosil qilinadi va saqlanadi;

- qabul qilingan ma’lumotlarning maxfiyligi prinsipi - qabul qilingan signalning mazmuni oshkor etilmaydi.

Bank quyidagi aloqa kanallarini taqdim etadi:

- telefon;

- elektron pochta;

- Internet resurslari (vab-sayt, Telegram kanali, Facebook, Instagram, YouTube, “Milliy” mobil ilovasi);

1.4. Shaxsiylashtirilgan xabarlariga ko‘ra, Bank xodimlarini rag‘batlantirish mukofotlar va individual rag‘batlantirish to‘g‘risidagi ichki tartib-qoidalarga muvofiq belgilangan tartibda amalga oshiriladi;

1.5. Bank xodimlariga maxfiy ma’lumotlarni taqdim etishlari uchun uchinchi shaxslar tomonidan tazyiq (pora taklif qilish, hayoti va sog‘lig‘iga tahdid va h.k.) sodir etilgan taqdirda, ushbu fakt haqida “Ishonch telefoni” orqali darhol Vakolatli organga xabar berish zarur.